

Wykaz aktualnych aktywności ZGWRP w zakresie prawodawstwa

Związek Gmin Wiejskich RP z uwagą śledzi proces legislacyjny i na bieżąco wyraża opinie i stanowiska do wielu aktów prawnych, projektów ustaw, rozporządzeń wykonawczych oraz założeń aktów prawnych dotyczących obszarów wiejskich, rozwoju lokalnego, a także administracji publicznej. Poniżej przedstawiamy wybrane, najistotniejsze działania parlamentu i rządu w zakresie prawodawstwa, realizowane w ostatnim okresie, co do których Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej wydawał stanowiska, opinie, lub uczestniczył w procesie legislacyjnym.

I. Zakończony proces legislacyjny.

- **Rządowy projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2016, – druk sejmowy nr 67.**
Sejm uchwalił ustawę 16 grudnia 2015 roku. Została ona ogłoszona w Dz.U. z 2015 r., poz. 2199.
- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, - druk sejmowy nr 74.**
Sejm ustawę uchwalił 16 grudnia 2015 r. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2016 r., poz.8.
- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska, - druk sejmowy 103.**
Sejm ustawę uchwalił 7 grudnia 2015 roku. Weszła ona w życie 30 grudnia 2015 roku pod tytułem: ustawa zmieniająca ustawę Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji. Została ogłoszona w Dz. U. z 2015r., poz.2278.
- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, – druk sejmowy nr 106.**
Sejm ustawę uchwalił 29 grudnia 2015 r. Została ona ogłoszona w Dz.U. z 2016 r., poz.35.
- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii, - druk sejmowy nr 134.**
Sejm ustawę uchwalił 29 grudnia 2015 r. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2015 r. poz., 2365 pod nazwą: Ustawa o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz ustawy – Prawo energetyczne.
- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy, - druk sejmowy nr 164.**
Sejm ustawę uchwalił 18 marca 2016 r. Została ogłoszona w Dz. U. z 2016 r., poz. 406.
- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo łowieckie, - druk sejmowy nr 219.**
Sejm ustawę uchwalił 22 czerwca 2016 r. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2016 r., poz. 1082.
- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody, - druk sejmowy 265.**
Sejm ustawę uchwalił 11 marca 2016 r. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2016 r., poz. 422.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, - druk sejmowy nr 280.**
Sejm ustawę uchwalił 18 marca 2016 r. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2016 r., poz. 668.
- **Poselski projekt ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, - druk sejmowy nr 315.**
Sejm ustawę uchwalił 20 maja 2016 r. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2016 r., poz. 961.
- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw, - druk sejmowy nr 323.**
Sejm ustawę uchwalił 13 maja 2016 r. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2016 r., poz. 903.
- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw, - druk sejmowy nr 366.**
Sejm ustawę uchwalił 22 czerwca 2016 r. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2016 r., poz. 1020. Ustawa weszła w życie 28 lipca 2016 r.
- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw, - druk sejmowy nr 476.**
Sejm ustawę uchwalił 22 czerwca 2016 r. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2016 r., poz. 925.
- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego, - druk sejmowy nr 572.**
Sejm ustawę uchwalił 22 czerwca 2016 r. Została ogłoszona w Dz.U. z 2016 r. poz. 1176.
- **Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, - druk sejmowy nr 716.**
Sejm ustawę uchwalił 21 lipca 2016 r. Została ona ogłoszona w Dz.U. z 2016 r. poz. 1342.

II. Niezakończony proces legislacyjny.

- **Obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, – druk sejmowy nr 24.**

Projekt dotyczy częściowego wyrównania ubytków w dochodach JST (w zakresie ich dochodów własnych i subwencji, spowodowanych wprowadzeniem w latach 2005 – 2011 wielu zmian w ustawach. Projekt przez stronę samorządową zwany jest „stawka większa niż 8 miliardów”. W projekcie zawarta jest propozycja rekompensat dla gmin z terenami wiejskimi za utracone korzyści związane ze znajdującymi się na ich terenach różnymi obszarami chronionymi. W zbieraniu podpisów pod projektem zaangażowane były samorządy różnych szczebli, ale najwięcej zebrały gminy wiejskie. Projekt wpłynął do Sejmu RP 27 września 2012 roku i poza I czytaniem oraz powołaniem podkomisji nadzwyczajnej, nie kontynuowano jakichkolwiek prac do końca VII kadencji. Jako projekt obywatelski nie uległ on dyskontynuacji i 19 listopada 2015 roku, pod nowym numerem druku sejmowego (nr 24), skierowano go do dalszych prac. 12 stycznia 2016 r. do Sejmu wpłynęło stanowisko rządu ws. projektu ustawy. Stanowisko to, podobnie jak i poprzedniego rządu jest negatywne. Czytamy w nim m.in. „W ciągu trzech lat od złożenia projektu ustawy w Sejmie RP zaszły zmiany, które nie mogą być pominięte przy ocenie proponowanych rozwiązań. Tym samym, już z tego punktu widzenia, wskazane przez projektodawców wyniki nie mogą być przyjęte w przedstawionej formie”. Dnia 26 stycznia br. podczas spotkania z Przewodniczącym Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, strona samorządowa zachęcała parlamentarzystów do dalszych prac nad naszym projektem. 25 lutego br. powołano nową

podkomisję do rozparzenia projektu ustawy, która na jedynym dotychczas posiedzeniu w dniu 10 marca br. przeprowadziła „dyskusję ogólną”.

- **Przedstawiony przez Prezydenta RP projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, – druk sejmowy 51.**

Projekt ustawy, który wpłynął do Sejmu 29 listopada 2015 roku, dotyczy zwiększenia kwoty zmniejszającej podatek z 556,02 zł do 1440 zł. Oznacza to pośrednio zwiększenie kwoty wolnej od opodatkowania z 3091 zł do 8000 zł oraz zwiększenie kwoty zmniejszającej zaliczki na podatek dochodowy z 46,33 zł do 120 zł. Projekt prezydencki ma na celu doprowadzenie do zgodności z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego oraz jest wypełnieniem obietnicy wyborczej. Kancelaria Sejmu zwróciła się do Związku Gmin Wiejskich RP z prośbą o opinię w sprawie projektu ustawy. Związek negatywnie zaopiniował projekt ustawy z uwagi na brak wskazania źródła pokrycia ubytku w dochodach JST w kwocie 7.73 mld zł rocznie. Opinia Związku znajduje się na stronie internetowej www.zgwrp.pl. 2 grudnia 2015 r. w Sejmie odbyło się pierwsze czytanie projektu ustawy w i została ona przekazana do Komisji Finansów Publicznych. Z inicjatywy strony samorządowej KWRiST odbyło się 18 stycznia br. spotkanie przedstawicieli korporacji samorządowych z Ministrem Finansów Pawłem Szałamachą w sprawie zmiany ustawy o dochodach JST, w związku z planowanym podniesieniem kwoty wolnej od podatku. Uczestniczący w spotkaniu przedstawiciele strony samorządowej usłyszeli, że rząd nie jest skłonny dokonywać korekty ustawy o dochodach JST, upatrując w procesie zwiększenia kwoty wolnej od opodatkowania czynników wzrostu dochodów samorządów. 13 kwietnia projekt skierowano do podkomisji stałej do monitorowania systemu podatkowego.

- **Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.**

23 listopada 2015 r. ówczesny Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej powiadomił Związek i gminy o trwającym procesie aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Zakończenie procesu określono na 29 listopada 2015 r. Ze względu na wagę problemu, natychmiast na stronie internetowej Związku umieściliśmy informację o trwających konsultacjach. Jednocześnie wystąpiliśmy do Ministra Środowiska oraz Prezesa KZWZ z wnioskiem o wydłużenie terminu konsultacji „Prognozy oddziaływania na środowisko projektu aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych”. W wystąpieniu argumentowaliśmy, że aktualizacja KPOŚK jest w centrum zainteresowania wielu samorządów. Świadczy o tym przebieg dyskusji w tym zakresie na XVI Kongresie Gmin Wiejskich (6-7 października br., Serock) - wobec stanowiska zajętego na Kongresie przez ówczesnego Podsekretarza Stanu P. Janusza Ostapiuka. W rezultacie Pan Mariusz Gajda, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska uwzględnił nasze stanowisko oraz prośbę w wydłużyć termin konsultacji do 18 grudnia 2015 roku. Ministerstwo ponownie przygotowuje się do kolejnej aktualizacji.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo wodne, - druk sejmowy nr 105.**

Projekt ustawy wniesiony do Sejmu 7 grudnia 2015 roku dotyczył w swej istocie zmian taksatywnych i nazewnictwa, a także postępowania samorządów w zakresie map ryzyka powodziowego i zarządzania tym ryzykiem. W dniu 16 grudnia 2015 roku Sejm uchwalił nowelizację, do której Senat nie wniósł uwag, wobec czego została ona 28 grudnia 2015 roku podpisana przez Prezydenta i ogłoszona w Dz.U. z 2015 r. poz. 2295. Nowela weszła w życie z początkiem 2016 r. Znosi ona obowiązek uwzględniania w planowaniu przestrzennym obszarów szczególnego zagrożenia powodzią wyznaczonych na mapach zagrożenia powodziowego. Gmina ma prawo podjąć sama decyzję, czy dany obszar przewidziany pod zabudowę pozostawić jako teren budowlany, czy jako obszar zalewowy. Podejmując decyzję bierze na siebie obowiązek odszkodowawczy. Jeżeli teren pozostawiony w planie jako budowlany zostanie zabudowany, a nastąpi powódź która spowoduje zniszczenia, to na gminę spadnie właśnie obowiązek wypłaty odszkodowania. Jeśli gmina uzna teren za zalewowy, to z kolei będzie odpowiadać za obniżenie wartości gruntów spowodowaną zmianą planu miejscowego uwzględniającego mapy ryzyka. Państwo uwolniło się w ten sposób od wszelkiej odpowiedzialności odszkodowawczej.

Ministerstwo Środowiska poinformowało Związek pismem z dnia 14 grudnia 2015 r., że projekt ustawy Prawo wodne w wersji przedstawionej przez poprzedni rząd nie będzie dalej przedmiotem prac Rady Ministrów ani parlamentu. Resort przystąpi do nowej redakcji projektu ustawy. Jest to efekt protestów przesłanych przez Związek oraz wielu gmin, które odpowiedziały na apel w sprawie podejmowania sprzeciwu wobec planowanego przekazania gminom, jako zadanie własne, zadań z zakresu utrzymania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych. **Dziękujemy wszystkim wójtom i burmistrzom oraz radom gmin za zaangażowanie się w tę sprawę.**

Obecnie Ministerstwo Środowiska przeprowadza konsultacje, w tym z KWRiST nowej ustawy – **Prawo wodne**. Projekt zawiera fundamentalne zmiany w gospodarowaniu wodami. Planuje się, że powstanie nowy twór: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Wody Polskie mają z jednej strony reprezentować interesy właścicielskie Skarbu Państwa, a z drugiej być organem administracji. Projekt zakłada likwidację wielu zwolnień z opłat za wody, przeniesienie na Wody Polskie prawa do wydawania pozwoleń wodnoprawnych, przeniesienie do Wód Polskich zasobów pracowniczych związanych dotychczas z gospodarowaniem wodami z powiatów i województw. Dla gmin przewidziano ponowną odpowiedzialność za melioracje szczegółowe, pobór składek z tym związanych od właścicieli gruntów oraz nadzór nad spółkami wodnymi. Postępowanie ZGWRP w sprawie opiniowania projektu przebiega w dwóch płaszczyznach. Wspólnie z innymi korporacjami samorządowymi negatywnie zaopiniowano całość projektu, wskazując na niekorzystne dla JST rozwiązania w zarządzaniu wodami. W zakresie melioracji szczegółowych odbyła się robocza rozmowa przedstawicieli Związku z Panem Mariuszem Gajdą Wiceministrem Środowiska. W rezultacie w projekcie ustawy znalazły się zapisy zgodne z naszymi wnioskami, - cedujące powinności w tym zakresie na Wody Polskie. Stąd ZGWRP na posiedzeniu Zespołu Infrastruktury KWRiST wniósł pisemne poparcie dla tych zmian. Ponadto Przewodniczący ZGWRP uczestniczył w spotkaniu z Panem Henrykiem Kowalczykiem, Przewodniczącym Komitetu Stałego Rady Ministrów poświęconym projektowi ustawy. Przedłożony na stronach Rządowego Centrum Legislacji projekt ustawy - Prawo wodne, pozytywnie odnosi się do problematyki melioracji szczegółowych. Obecnie oczekujemy na ostateczny rządowy projekt ustawy, który zostanie złożony w Sejmie.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, - druk sejmowy nr 221.**

Wniesiony 15 stycznia 2016 r. poselski projekt Klubu PO dotyczył dostosowania skali podatkowej do wyroku TK z 28 października 2015 r., projekt proponuje zwolnienie od opodatkowania kwoty 8 000 zł rocznie oraz wprowadzenie mechanizmu uzależniającego zamianę wysokości kwoty zmniejszającej podatek wprost od wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, nie zaś od samego kryterium dochodowego. Projekt ustawy korespondował z projektem przedłożonym przez Prezydenta RP, druk sejmowy 51 (omawiany wyżej). ZGWRP, w swej opinii do projektu, zauważył, że zapis art. 2 projektowanej ustawy zmierza do zrekompensowania utraconych dochodów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu podniesienia kwoty zmniejszającej podatek od osób fizycznych proponowanej w art. 1 niniejszego projektu. Stąd też uważamy, iż zasadą powinno być całkowite rekompensowanie ubytku dochodów gmin z podatku PIT, w wyniku zmian legislacyjnych które podnoszą podatnikowi kwotę zmniejszającą ten podatek. Niestety Sejm 25 lutego 2016 r. projekt odrzucił już w I czytaniu i nie skierował go do dalszych prac.

- **Poselski projekt ustawy o składce audiowizualnej, - druk sejmowy nr 443.**

Wniesiony 20 kwietnia 2016 r. projekt dotyczył zastąpienia dotychczasowych przepisów o opłacie abonamentowej nowym unormowaniem, tzw. składką audiowizualną opłacaną przez końcowego odbiorcę energii elektrycznej. 29 kwietnia 2016 r. po I czytaniu projekt skierowano do Komisji Kultury i Środków Przekazu. 17 maja 2016 r. odbyło się wysłuchanie publiczne. Projekt zawiera także zadania dla gmin w procesie sporządzania rejestrów abonentów, szczególnie tych, którym przysługiwać będą zwolnienia z opłaty. Za czynności administracyjne gmina nie otrzyma udziału w opłacie, ani też żadnych środków na zadania zlecone. W zamian ma być zwolniona z opłaty dotyczącej obiektów o charakterze publicznym. Wstępna opinia ZGWRP w tej sprawie jest negatywna. Podkreślono w niej niepotrzebne angażowanie administracji gminnej w procesie rejestrowym oraz nieadekwatność ewentualnych rekompensat za czynności administracyjne w odniesieniu do

ich kosztów i pożytków. Ostatecznie, ze względów proceduralnych (wymagana zgoda Komisji Europejskiej), prace nad projektem ustawy wstrzymano. Obecnie rozpatrywany jest sposób uszczelnienia pobrań składek.

- **Zmiana Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej w latach 2016-2019 z inicjatywy KWRiST. Program rządowy.**

Na wniosek strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, a szczególnie przedstawicieli ZGWRP pracujących w Zespole ds. Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa wszczęto prace zmierzające do zmiany Programu. Połączone posiedzenie Zespołu ds. Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa oraz Zespołu ds. Infrastruktury, Rozwoju Lokalnego, Polityki Regionalnej i Środowiska KWRiST postanowiło powołać samorządowo-rządowy Zespół roboczy ds. Programu. Do pracy w Zespole Zarząd ZGWRP oddelegował trzech swoich członków. Podstawowym celem inicjatywy jest ustalenie kryteriów, które preferowałyby w dostępie do środków wsparcia drogi na obszarach wiejskich. Program obowiązujący w 2016 r. zakłada, że w ramach oceny merytorycznej wnioski o wsparcie może uzyskać maksymalnie 42 punkty, a z tego aż 20 z tytułu zastosowanych rozwiązań technicznych mających wpływać na bezpieczeństwo ruchu. Prawie połowa maksymalnej ilości punktów przyznane tej wadze wypacza wybór faktycznie ważnych zadań dla dróg lokalnych. Tym bardziej, że punkty przyznawane są za stosowanie ponadnormatywnych, niestandardowych rozwiązań, nieistotnych dla parametrów dróg lokalnych. Ma to uzasadnienie w stosunku do dróg wyższych kategorii. Obecny system preferuje drogi miejskie, konsumując tym samym znaczne środki ze względu na wyższe parametry. Naszym zdaniem jest to zaprzeczenie Programu, wykluczające osiągnięcie zakładanych efektów. Proponujemy zmianę punktacji, ograniczenie kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia na 1 km oraz preferencje dla wspólnych przedsięwzięć w ramach porozumień międzygminnych oraz gminno-powiatowych. Dotychczas odbyły się trzy posiedzenia Zespołu. Przyjęto zmiany do kryterium pierwszego tj. znaczenie zadania dla realizacji infrastruktury drogowej, w sposób gwarantujący podnoszenie poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego. Z naszego wniosku nie uwzględniono zaliczania za 1 pkt chodnika o szerokości 1,5 m, usytuowanego bezpośrednio przy jezdni jako niezgodny z przepisami i nie ma zgody na wyłączenie z punktacji ścieżek rowerowych (ewentualnie przy zmianach na kolejne lata - jako oddzielne kryteria dla miast i gmin wiejskich); plus taki, że do ścieżek rowerowych mają być zaliczane ciągi pieszo - rowerowe. W elementach BRD (bezpieczeństwa ruchu drogowego) przyjęto naszą propozycję wymienienia tych elementów i punktowania 1 pkt za każdy, z tym, że max 2 pkt łącznie za te elementy. Pozostałe nasze uwagi i wnioski wymagają zmian ustawy i nie mogą być zmienione do kolejnego naboru w 2017 roku. Naszym zdaniem są to zmiany na lepsze, jako wychodzące naprzeciw naszym oczekiwaniom.

- **Sporządzenie mapy w skali całego kraju zapotrzebowania małych miejscowości na infrastrukturę techniczną z inicjatywy KWRiST.**

W Zespole ds. Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa KWRiST z inicjatywy reprezentantów ZGWRP przyjęto propozycję sporządzenia przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich krajowej mapy zapotrzebowania małych miejscowości w elementy infrastruktury technicznej, typu wodociągi i kanalizacje. Mapa ma na celu określenie kierunków zmiany akcentów w finansowaniu funduszami unijnymi rozwoju obszarów wiejskich. W tym celu przeprowadzone zostanie badanie ankietowe potrzeb m.in. w zakresie infrastruktury wodociągowej z sieciami i elementami technicznymi oraz kanalizacyjnej z sieciami, oczyszczalniami i infrastrukturą. Zakres tematyczny ankiety przyjął Zespół ds. Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa KWRiST.

- **Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, - druk sejmowy nr 716. Projekt związany z drukiem nr 528.**

Wniesiony 8 lipca 2016 r. senacki projekt dotyczy przesunięcia o rok terminu wejścia w życie niektórych przepisów ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1440, 1753, 1890 i 1893) - na dzień 1 stycznia 2018 r., dzięki czemu do tego czasu pasażerowie zachowają pełen dostęp do ulg ustawowych u wszystkich przewoźników, niezależnie od podpisania przez przewoźnika umowy z jednostką samorządu terytorialnego. Podobny zakres zmian przewiduje poselski projekt wniesiony do Sejmu 28 kwietnia 2016 r., - **druk sejmowy nr 528**. W dotychczasowym brzmieniu ustawa ta przewidywała wypłatę rekompensaty każdemu przewoźnikowi, który stosując ulgi ustawowe dla pasażerów zgłosi stosowne roszczenie. Senacka i poselska propozycja ustawodawcza miała na celu usprawnienie transportu publicznego poprzez wprowadzenie zmian, które obowiązywać miały od 1 stycznia 2017 roku. Zakładały one tworzenie przez samorządy zintegrowanych planów transportowych. Odpowiedzialność za zapewnienie publicznego transportu zbiorowego dla społeczności lokalnych spoczywać na wójtach, burmistrzach, prezydentach i marszałkach województw, a nie na firmach komercyjnych, które często likwidowały połączenia nieopłacalne i pozostawiały mieszkańców mniejszych miejscowości bez żadnego transportu. Zmiana terminu wejścia w życie zmian pomoże samorządom lepiej i dokładniej zastosować się do planowanych zmian i zabezpieczyć odpowiednie grupy społeczne przed utratą ulg na przejazdy transportem publicznym. ZGWRP popierało proponowane zmiany, ponieważ leżą one w interesie naszych mieszkańców. Sejm na swoim 23 posiedzeniu w dniu 21 lipca ustawę uchwalił. Senat nie wniósł poprawek, zatem Prezydent 18 sierpnia 2016 r. ustawę podpisał. Została ona ogłoszona w Dz.U. z 2016 r., poz. 1342. W tej sytuacji wydaje się, iż projekt poselski nie będzie dalej procedowany.

Jednocześnie w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa został powołany Zespół roboczy do spraw opracowania projektu zmiany ustawy o publicznym transporcie zbiorowym. Do prac w Zespole Zarząd oddelegował Pana Jacka Brygmana, członka Zarządu, Wójta Gminy Cekcyn.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw,- druk sejmowy nr 574.**

Wniesiony 5 maja 2016 r. poselski projekt dotyczy wprowadzenia nowych zasad przeprowadzania wyborów do walnego zgromadzenia izb oraz wprowadzenie nowych zasad pozyskiwania środków finansowych na realizację ustawowych i statutowych zadań i celów izb rolniczych. Wnioskodawcy argumentują że proponowana zmiana przyczyni się do zwiększenia zainteresowania wyborami jak i działalnością Izb Rolnych. Pozwoli również uniknąć sytuacji upolitycznienia tych Izb, jak ma to miejsce obecnie przy zawieraniu różnego rodzaju „koalicji” i „spółdzielni” na poszczególnych szczeblach samorządu. Możliwość decydowania w zakresie prowadzenia działalności Izby reprezentującej interesy swoich członków, pozwoli na wzrost wydajności w pracach samorządu, podniesienie świadomości członkostwa. W ramach projektowanej ustawy proponowane są zmiany polegające na przeprowadzeniu wyborów kandydatów do izb rolniczych na poziomie sołectwa, organizowanych przez sołtysa, który otrzymuje terminarz wyborów bezpośrednio od Krajowej Rady Izby Rolniczej. W opinii ZGWRP (www.zgwrp.pl) stwierdzamy, że nie chcemy ingerować w ustrój samorządu zawodowego jakim są Izby Rolnicze. Nasz sprzeciw budzi tylko to, że próbuje się nałożyć zadania o nieokreślonym charakterze (bo nie są to zadania związane z administracją samorządową) na sołtysów – przewodniczących jednostek pomocniczych gmin, którzy nie posiadają osobowości prawnej, ani zdolności sądowej, nie mają zaplecza administracyjnego, finansowego i władczego. Projekt mylnie też podaje, iż jest obojętny dla finansów gmin, co jest niezgodne z prawdą, gdyż przygotowanie i przeprowadzenie wyborów pociąga za sobą oczywiste wydatki. I czytanie projektu w Sejmie odbyło się 22 lipca 2016 r. i projekt skierowano do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, z zaleceniem zasięgnięcia opinii Komisji Finansów Publicznych.

- **Poselski projekt ustawy o używaniu siedlisk w celu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej,- druk sejmowy nr 702.**

Wniesiony 28 czerwca 2016 r. poselski projekt dotyczy określenia zasad używania siedlisk w celu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w obrębie siedlisk, które na jej potrzeby zostały zdefiniowane jako budynki i ich części oraz grunty pod budynkami i częściami tych budynków, a w szczególności zabudowania mieszkalne i gospodarcze, które wchodzą w skład gospodarstwa rolnego. 7 lipca projekt skierowano do I czytania w Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. ZGWRP w swoim stanowisku (www.zgwrp.pl) popiera projekt i wskazuje, że propozycja jest sensowna, ponieważ przyspiesza i upraszcza procedury prawne związane z przekwalifikowaniem budynków oraz gruntów wchodzących w skład siedliska rolniczego do celów prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. 9 listopada 2016 r. do Sejmu wpłynęło stanowisko rządu w sprawie projektu. Rada Ministrów negatywnie oceniła projekt ustawy. Czytamy w nim: „Rząd popiera inicjatywę rozwoju obszarów wiejskich poprzez stworzenie narzędzi prawnych mających na celu poprawę życia społeczności wiejskiej. Niemniej jednak nie widzi potrzeby wprowadzania odrębnych przepisów regulujących możliwość prowadzenia przez rolnika pozarolniczej działalności gospodarczej w ramach siedliska, gdyż kwestie te należy uregulować w istniejącym systemie prawnym. Problematyka ta powinna zostać uregulowana przede wszystkim w przepisach z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego, prawie budowlanym, przepisach rozporządzenia o ewidencji gruntów i budynków, a także w ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Wprowadzenie tych uregulowań musi być poprzedzone szerokimi konsultacjami społecznymi oraz międzyresortowymi, pod kątem zgodności projektowanych rozwiązań z obowiązującymi przepisami prawnymi, zwłaszcza z zakresu prawa podatkowego”. Niezakończone prace nad projektem.

- **Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego,- druk sejmowy nr 773.**

Wniesiony 8 lipca 2016 r. przez Komisję do Spraw Petycji Sejmu RP projekt dotyczy wprowadzenia rozwiązań, które zapewnią obywatelom dostęp do danych bez konieczności osobistego stawiennictwa w siedzibie urzędu stanu cywilnego a równocześnie bez konieczności uiszczania opłat skarbowych jakie są pobierane za wydanie każdego odpisu lub zaświadczenia. 22 lipca 2016 r. projekt skierowano do I czytania w Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. ZGWRP w swojej opinii popierającej projekt (www.zgwrp.pl) podkreślił, że zgodzić się należy z wnioskodawcami, iż proponowana zmiana ustawy leży w interesie zainteresowanych obywateli, przyniesie szereg pozytywnych skutków społecznych oraz zwiększy zaufanie obywateli do administracji publicznej. 26 października 2016 r. do Sejmu wpłynęło stanowisko rządu w sprawie projektu. Czytamy w nim: „Zaproponowane w przedmiotowym projekcie rozwiązania należy ocenić pozytywnie, w szczególności mając na uwadze fakt, że podobne zdanie wyrazili przedstawiciele gmin zrzeszeni w Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej - w opinii przedłożonej Szefowi Kancelarii Sejmu RP w dniu 26 lipca br. I dalej: Skoro zatem proponowane zmiany ustawy spotkały się z akceptacją organów gmin, a cel projektu ustawy, jak również proponowana przez projektodawców metoda osiągnięcia tego celu zasługują na aprobatę, projekt należy ocenić pozytywnie. Jednakże, w opinii Rządu, zasadne jest uwzględnienie w projekcie ustawy przepisu, który by jednoznacznie wskazywał, że na dodatkowe czynności wykonywane przez urzędy stanu cywilnego w związku z wejściem w życie projektowanych przepisów nie przyznaje się dotacji celowej z budżetu państwa (por. art. 85 ust. 9 obowiązującej ustawy)”. Niezakończone prace nad projektem.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,- druk sejmowy nr 779.**

Wniesiony 6 lipca 2016 r. poselski projekt dotyczy wydawania karty parkingowej oraz legitymacji dla osoby niepełnosprawnej, które to dokumenty, w ocenie projektodawców powinny być wydawane wraz z orzeczeniem potwierdzającym niepełnosprawność bez konieczności składania wniosków o ich wydanie. 22 lipca 2016 r. projekt skierowano do I czytania w Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. ZGWRP popiera

projekt i w swojej opinii (www.zgwrp.pl) podkreślił, że proponowana zmiana ustawy leży w interesie osób niepełnosprawnych, poprawi komfort życia ich i ich opiekunów oraz przyczyni się do znacznego ograniczenia biurokracji. Niezakończone prace nad projektem.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.**

Prace nad projektem toczą się w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz w RCL. ZGWRP tak jak i inne korporacje, po wnikliwej analizie proponowanej nowelizacji ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, w swoim stanowisku (www.zgwrp.pl) negatywnie zaopiniował przedłożony projekt, ponieważ naruszał on ład prawny w zakresie samodzielności samorządów terytorialnych zagwarantowany Konstytucją RP. Ponadto, poprzez zmianę zasad wybierania członków Kolegium RIO i prezesów RIO nastąpi recentralizacja tych organów, co stanowi zagrożenie dla suwerenności JST. W toku prac nad projektem, ministerstwo uwzględniło opinie strony samorządowej i wycofało się z zapisów w sprawie kontroli i oceny JST pod względem gospodarności i rzetelności gospodarki finansowej. W wyniku prac w Zespole Ustrojowym KWRiST dokonano także zmian w projekcie w zakresie właściwymi i zgodnymi z prawem, a szczególnie z Konstytucją RP, określeniem przypadków, w których decyzjom prezesa rady ministrów ws. zawieszenia organów gminy i ustanowienia zarządu komisarycznego będzie można nadać rygor natychmiastowej wykonalności. W rezultacie, obecny projekt ustawy nie zawiera tak kontrowersyjnych i nieprzyjanych dla JST zapisów. Rząd nie wniósł jeszcze projektu do Sejmu.

- **Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów komunalnych.**

ZGWRP jak i strona samorządowa KWRiST negatywnie zaopiniowały ten kontrowersyjny projekt. W naszym stanowisku (www.zgwrp.pl) podkreśliśmy fakultatywny charakter przedmiotowego rozporządzenia, które zgodnie z art. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach może, ale nie musi zostać wydane. W uzasadnieniu projektu rozporządzenia, jak również w pozostałych materiałach z procesu legislacyjnego, próżno szukać przekonujących argumentów na rzecz ingerencji ze strony administracji rządowej w sposób realizacji zadań własnych przez jednostki samorządu terytorialnego. Jednocześnie podkreślić należy, iż uzasadnienie projektu rozporządzenia, koncentrując się na kosztach związanych z wymianą pojemników na odpady komunalne, całkowicie pomija koszty związane z logistyką odbioru odpadów komunalnych w nowym systemie selektywnej zbiórki. Kwestia ta była także omawiana na spotkaniu Zarządu ZGWRP z Panem Ministrem Henrykiem Kowalczykiem, Szefem Komitetu Stałego Rady Ministrów. Strona samorządowa KWRiST widząc, że Minister Środowiska, mimo sprzeciwu samorządów, zamierza jednak wydać te rozporządzenie - zwróciła się do Pani Premier o skuteczną interwencję w tej sprawie. W tej sytuacji Minister powrócił do rozmów ze stroną samorządową. Niestety, po wielu spotkaniach roboczych: ministerstwo – samorząd, 29 listopada 2016 r. na stronach RCL pojawił się nowy projekt rozporządzenia, w którym zupełnie pominięto wnioski strony samorządowej. Rozporządzenie ponownie ocenione było na posiedzeniu KWRiST w dniu 30 listopada 2016 r. Mimo argumentacji Wiceministra Środowiska, strona samorządowa ponownie wyraziła mocny sprzeciw dla samego faktu zmierzającego do wydania (nieobowiązkowego) rozporządzenia oraz zapisów w nim zawartych. Przewodniczący ZGWRP - jako współprzewodniczący KWRiST - 2 grudnia 2016 r. wystosował w tej sprawie do Ministra Środowiska stanowcze pismo, w którym jeszcze raz przedstawił ocenę samorządów do projektowanych rozwiązań.

- **Rządowy projekt „Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju”.**

ZGWRP uczestniczył w pracach oceniających i opiniujących sztabowy projekt rządu w zakresie polityki rozwoju kraju w najbliższych latach. Aktywność naszych przedstawicieli przejawiała się w pracach wszystkich zespołów roboczych i samej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, a także w pracach zespołu

przy Ministrze Rolnictwa i Rozwoju Wsi na rzecz opracowania „Paktu dla obszarów wiejskich”. Zarząd w swej opinii (www.zgwrp.pl) podkreślił, że Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej z nadzieją i oczekiwaniem przyjmuje koncepcje wyrażone w projekcie. Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym i terytorialnym zaprezentowane w ogólnych założeniach jest zgodne z wielokrotnie wyrażanymi postulatami i stanowiskami Związku, który krytycznie odnosił się do przyjętego w ostatnich latach modelu rozwoju kraju opartego głównie o tzw. „ośrodki wzrostu”.

Obszary wiejskie, wysiłkiem mieszkańców i samorządów lokalnych w ostatnim dwudziestopięcioleciu, dokonały skoku cywilizacyjnego, wpływając na poprawę jakości życia mieszkańców. Jednak analizując tempo zmian zachodzących na obszarach wiejskich w porównaniu z miastami, należy zauważyć, że dynamika wzrostu tych ostatnich jest większa, co przekłada się na wzrost dysproporcji rozwojowych na korzyść obszarów miejskich. Priorytety rozwoju kraju, określane w poprzednich okresach, wyraźnie preferowały obszary miejskie. Skutkiem tej polityki jest nierównomierny rozwój kraju, szczególnie dotkliwy dla mieszkańców obszarów wiejskich.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt, - druk sejmowy nr 897.**

Wniesiony 2 września 2016 r. poselski projekt dotyczy uzupełnienia zakresu zadań własnych gmin o zapobieganie bezdomności zwierząt; proponuje się, aby wyliczenie elementów programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności miało charakter otwarty, a także, aby program ten mógł obejmować plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie. Zarząd ZGWRP w swojej opinii (www.zgwrp.pl) podkreśla, że opiniowany projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt przedłożony Sejmowi przez grupę posłów **nie rozwiązuje żadnego** z głównych problemów z którymi wiąże się realizacja przez gminy ustawy o ochronie zwierząt. Propozycje zawarte w projekcie, wbrew uzasadnieniu do projektu ustawy, nawet nie przybliżają nas do rozwiązania problemów bezpańskich psów i kotów. Zalegalizowanie możliwości ponoszenia przez gminy kosztów kastracji i sterylizacji zwierząt, których właścicielami są konkretni obywatele, spowoduje jedynie zwiększenie oczekiwań społecznych adresowanych do władz gmin. W sytuacji, kiedy w gminach wiejskich ściągalność podatków od posiadanych psów jest znikoma, spowoduje to konieczność wygenerowania dodatkowych środków budżetowych. Projekt skierowano do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Niestety, Sejm nie uwzględnił argumentów samorządów i 15 listopada ustawę uchwalił. Senat nie wniósł poprawek, zatem 2 grudnia ustawę przekazano Prezydentowi do podpisu.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw.**

Prace nad projektem toczą się w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Projekt jest także w toku konsultacji w RCL. Związek popiera propozycje mające na celu przeniesienie na poziom gminny władztwa w zakresie ustanawiania prawa miejscowego dot. zasad wycinki drzew i krzewów wraz z określeniem opłat za te czynności. Mimo sprzeciwu innych szczebli samorządu, ZGWRP - niezależnie od pozytywnej oceny tych zapisów, zwraca uwagę na aspekt decentralizacji zadań administracji samorządowej na korzyść gmin. Rząd nie wniósł projektu do Sejmu, a 7 grudnia 2016 r. posłowie PiS wnieśli do Sejmu poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody. Zatem, jak widać, zrezygnowano z projektu rządowego i pełnej procedury konsultacyjnej – na rzecz uproszczonej ścieżki legislacyjnej. Trwa obecnie analiza zapisów projektu i jego porównywanie z założeniami rządowymi.

- **Rządowy projekt ustawy Prawo oświatowe, druk sejmowy nr 1030 oraz przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe, druk sejmowy nr 1031.**

Prace nad projektami ustaw toczyły się w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz RCL. Ustawa Prawo oświatowe, wraz z projektem ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, nowelizującej m.in. ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, opisuje zmiany w organizacji oświaty w Polsce zapowiedziane w exposé Prezesa Rady Ministrów Pani Beaty Szydło. Najważniejszą zmianą w stosunku do obowiązującego stanu prawnego są zawarte w projektowanej ustawie rozwiązania dotyczące nowego ustroju szkolnego oraz związanych z tym modyfikacji w organizacji i funkcjonowaniu szkół i placówek oświatowych. Przewiduje się także zmiany systemowe w wybranych obszarach oświaty, wzmacniające i uzupełniające zmiany ustroju szkolnego.

Wszystkie organizacje samorządowe reprezentowane w KWRiST w wydanym w dniu 26 października stanowisku (www.zgwrp.pl) negatywnie zaopiniowały obydwie ustawy. Obok wielu powodów negatywnego stanowiska, jako główne jego przesłanki podano: brak diagnozy będącej podstawą proponowanych zmian, niemożliwe do zachowania terminy wdrożenia nowego ustroju szkolnego, brak projektów aktów wykonawczych, niezbędnych do przeprowadzenia zmian zaproponowanych w analizowanych projektach ustaw oraz brak projektów aktów wykonawczych, niezbędnych do przeprowadzenia zmian zaproponowanych w analizowanych projektach ustaw. Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 8 listopada 2016 r. przyjęła oba projekty ustaw. Rząd 14 listopada wniósł oba projekty do Sejmu. Po pierwszym czytaniu, skierowano je do komisji: Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, które to komisje powołały Podkomisję nadzwyczajną do rozpatrzenia tychże projektów. Podkomisja pracowała w dniach 30 listopada – 2 grudnia 2016 r. i swoje sprawozdanie zawarła w **druku nr 256**. Wcześniej odrzucony został wniosek strony samorządowej KWRiST ws. wysłuchania publicznego odnośnie reformy oświaty. W tej sytuacji – strona samorządowa wraz z partnerami społecznymi w dniu 12 grudnia zorganizowała tzw. wysłuchanie obywatelskie ws. reformy oświaty.

- **Rządowy projekt ustawy o Polskiej Służbie Geologicznej.**

Prace nad projektem toczą się w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz w RCL w ramach konsultacji. Projekt ustawy o Polskiej Służbie Geologicznej, zwanej dalej „PSG”, zmierza do utworzenia państwowej osoby prawnej, której celem byłoby wykonywanie szeroko rozumianych zadań państwa w dziedzinie geologii. Projekt ma tym samym na celu organizacyjno-strukturalne, zadaniowo-kompetencyjne oraz rzeczowo-finansowe uporządkowanie i wzmocnienie tej sfery państwowej działalności, która polega na badaniu, rozpoznawaniu i dokumentowaniu budowy geologicznej, racjonalnym zagospodarowywaniu struktur geologicznych, w tym ochronie tych struktur oraz wypełniającej je materii, bez względu na miejsce ich występowania. PSG ma wykonywać interes publiczny państwa w dziedzinie geologii, z włączeniem zapewnienia bazy surowcowej. Zarząd ZGWRP w swoim stanowisku (www.zgwrp.pl) wraz z gminami zrzeszonymi w Stowarzyszeniu Gmin Górniczych w Polsce wyraża stanowczy sprzeciw ograniczeniom wpływu gmin z opłat eksploatacyjnych oraz podatków i opłat lokalnych, które mają być głównym źródłem sfinansowania kosztów powołania nowej służby. Rząd nie wniósł jeszcze projektu do Sejmu.

- **Poselskie projekty ustaw o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, - druki sejmowe (tymczasowe) nr MK-020-313(2)/16 oraz nr MK-20-335/16.**

Wniesione projekty – pierwszy przez posła klubu Kukiz'15, a drugi przez klub PSL – mają na celu wprowadzenie dodatków do emerytur dla osób zasłużonych w działalności ochotniczych straży pożarnych. Związek wielokrotnie współuczestniczył w próbach ustawowego zagwarantowania dodatków emerytalnych dla strażaków ochotników, niestety bez powodzenia. Na przeszkodzie stawały zawsze ograniczone możliwości budżetu państwa. Opinia ZGWRP (www.zgwrp.pl) jest pozytywna co do istoty proponowanych przywilejów, a niestety negatywna co do metodologii i zakresu czynności administracyjnych poprzedzających ich przyznanie.

- **Wpływ ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych na wymiar i pobór podatków od nieruchomości.**

Zarząd ZGWRP w swoim stanowisku (www.zgwrp.pl) dostrzega pilną potrzebę prawnego uregulowania problematyki opodatkowania urządzeń energetyki wiatrowej. Gminy, szczególnie te zrzeszone w Stowarzyszeniu Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej, zgłaszają istotne problemy w tym zakresie, związane z dyscypliną finansów publicznych w kontekście przygotowywania projektów budżetów samorządów na rok 2017.

Ze względu na wagę problemu, Zarząd ZGWRP zwrócił się do Pani Beaty Szydło – Prezesa Rady Ministrów z wnioskiem o podjęcie działań przez Ministra Finansów zmierzających do wydania jednoznacznej interpretacji rozstrzygającej w zakresie stosowania przez samorządy przepisów ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 716 z późn. zm.), ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2016 r. poz. 290 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 961). Interpretacja winna dotyczyć zakresu i metodologii objęcia podatkiem od nieruchomości urządzeń energetyki wiatrowej od dnia 1 stycznia 2017r.

Zasadniczym celem wnioskowanych działań jest zapobieżenie uchybieniom dyscypliny finansów publicznych, wyeliminowanie potrzeby ukształtowania postępowania w trybie orzecznictwa sądów administracyjnych oraz usunięcie wątpliwości w zakresie wymiaru i poboru podatku należnego za urządzenia energetyki wiatrowej.

Opracowano według stanu na dzień: 09 grudnia 2016 r.

Leszek Świętański
Sekretarz Generalny ZGWRP

